

Calle Karlsson
Stabschef
Calle.Karlsson@Trelleborg.se
0410-73 39 35

Beslut om att begränsa antalet elever som är samtidigt närvarande i de kommunala grundskolornas lokaler och kombinera närundervisning med fjärr- eller distansundervisning för samtliga elever i årskurs 7-9

Beslut

Bildningsnämndens ordförande beslutar med stöd av delegationsordningen punkt 16.1

att antalet elever som är samtidigt närvarande i de kommunala grundskolornas lokaler, från och med den 11 januari 2021 till och med den 24 januari 2021, ska begränsas för att huvudmannen ska kunna följa föreskrifter, allmänna råd eller rekommendationer från Folkhälsomyndigheten som avser sjukdomen covid-19 i enlighet med 11 c § förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta

att undervisning på plats i skolans lokaler, s.k. närundervisning, ska kombineras med undervisning där eleven och läraren är åtskilda i rum men inte i tid, så kallad fjärrundervisning, eller är åtskilda i både rum och tid, så kallad distansundervisning, för samtliga elever i årskurs 7-9 om inte rektor i samråd med lärare, elev och vårdnadshavare och vid behov med skolans elevhälsa bedömer att det inte är möjligt eller lämpligt i det enskilda fallet

att uppdra åt rektor att säkerställa att genomförandet av fjärr- och distansundervisning sker med hänsyn till elevernas olika förutsättningar och behov och att moment som inte kan genomföras genom fjärr- eller distansundervisning sker på ett säkert sätt i skolans lokaler

att uppdra åt rektor att säkerställa att elever som erhåller fjärr- eller distansundervisning erbjuds näringsriktiga skolmåltider

att uppdra åt bildningsförvaltningen att återkomma till bildningsnämnden för beslut om hur många undervisningstimmar undervisningen för elever i årskurs 7-9 ska motsvara, i det fall undervisning har skett där elever och lärare har varit åtskilda i både rum och tid, dvs. distansundervisning

att vidare, i det fall genomförande av distansundervisning har medfört att eleverna har förlorat undervisningstid, uppdra åt rektor att, i enlighet med 3 § förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta, besluta hur eleverna totalt sett ska få den undervisningstid de har rätt till enligt skollagen (2010:800) och återrapportera beslutet till bildningsnämnden

att beslutet gäller från och med den 11 januari 2021 till och med den 24 januari 2021 för samtliga kommunala grundskolor med elever i årskurs 7-9

Sammanfattning

Rättslig reglering m.m.

Enligt 11 c § förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta, får en huvudman som håller en skolenhet öppen tillämpa bestämmelserna i 3, 4, 7, 9 och 10 §§ samma förordning, på utbildning i grundskolans högstadium om antalet elever som är samtidigt närvarande i skolenhetens lokaler behöver begränsas för att huvudmannen ska kunna följa föreskrifter, allmänna råd eller rekommendationer från Folkhälsomyndigheten som avser sjukdomen covid-19. Av 11 a § samma förordning framgår att med att en skolenhet är öppen avses att skollokaler är öppna för eleverna.

Av förordningsmotiven (Fm 2021:1) framgår bl.a. följande. Bestämmelsen ger under vissa förutsättningar en huvudman möjlighet att för högstadiet, dvs. årskurs 7-9, t.ex. kombinera närundervisning, dvs. undervisning på plats i skolan, med fjärr- eller distansundervisning. Huvudregeln i skollagen är närundervisning och det är också denna undervisningsform som lämpar sig bäst för elever i allmänhet. En förutsättning för att en huvudman ska kunna använda sig av undantagsmöjligheten i 11 c §, är att antalet elever som är samtidigt närvarande i skolenhetens lokaler behöver begränsas för att huvudmannen ska kunna följa Folkhälsomyndighetens föreskrifter, allmänna råd eller rekommendationer som avser sjukdomen covid-19. Det är inte möjligt att tillämpa undantagsbestämmelsen av andra skäl än att förebygga och motverka smittspridning. Av kriteriet ”behöver begränsas” följer att huvudmannen först måste ha konstaterat att åtgärder inom ramen för det ordinarie regelverket som att t.ex. anpassa schemaläggningen är otillräckliga, innan undantag från de ordinarie skolförfattningarna får göras. Huvudmannen måste därför överväga andra möjligheter att begränsa antalet elever som samtidigt är närvarande i skolans lokaler genom att exempelvis tillfälligt nyttja andra lokaler som huvudmannen förfogar över och som är lediga, eller förlänga skoldagen på så sätt att vissa elever får undervisning i skolans lokaler på förmiddagen och andra elever får undervisning i skolans lokaler på eftermiddagen. Det är huvudmannens och rektorns ansvar att organisera verksamheten så att arbetssituationen blir rimlig för både lärare och elever.

Enligt förordningsmotiven bör huvudmannen vidare överväga om det är lämpligt att bedriva fjärr- eller distansundervisning med hänsyn till elevernas olika förutsättningar och behov. Huvudmannen behöver t.ex. beakta att vissa elever behöver vara närvarande i lokalerna för att kunna genomföra vissa praktiska moment eller för att genomgå prov eller på annat sätt visa sina kunskaper i slutet av

sin utbildning i högstadiet, eftersom de betyg som ska ges har betydelse för fortsatt utbildning. Fjärr- eller distansundervisning kan även vara olämplig för elever som har behov av särskilt stöd i utbildningen som endast kan ges i lokalerna, elever som av fysiska, psykiska eller andra skäl är i behov av att delta i utbildningen i lokalerna eller elever i en socialt utsatt situation och vissa nyanlända elever.

Vid val av undervisningsform ska det också beaktas att eleverna i grundskolan utan kostnad ska ha tillgång till lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning. Det har vidare i förordningen inte gjorts något undantag från skyldigheten att erbjuda näringsriktiga skolmältider. Denna skyldighet gäller således även i förhållande till elever som ges fjärr- eller distansundervisning.

Av 3 § förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta, framgår att en huvudman för grundskola får frånga vad som föreskrivs i 7 kap. 17 § andra stycket skollagen (2010:800) och besluta att utbildningen ska omfatta fler skoldagar under ett läsår eller fler timmar per dag än som anges där eller att utbildningen ska förläggas till lördagar, söndagar eller andra helgdagar. Huvudmannen får vidare besluta att utbildningen ska omfatta färre skoldagar eller lovdagar per läsår, att utbildningen ska förläggas till andra dagar än måndag-fredag eller att läsåret ska börja eller sluta annan tid än vad som föreskrivs i 3 kap. 2-4 §§ skolförordningen (2011:185). Huvudmannen får också förlägga lovskola till annan tid än vad som föreskrivs i 10 kap. 23 a-c §§ skollagen. Av samma bestämmelse framgår att eleverna totalt sett ska få den undervisningstid de har rätt till enligt skollagen. Av förordningsmotiven (Fm 2020:1) framgår att senarelagd undervisningstid ska ges inom ramen för förordningens giltighetstid, dvs. innan den 30 juni 2021. När det gäller elever i årskurs 9 framgår det vidare att tid inte kan flyttas till nästkommande läsår eftersom elevernas tid i grundskolan upphör.

Enligt 7 § förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta, får huvudmannen besluta att elever ska ges undervisning där läraren och eleven är åtskilda i rum men inte i tid, så kallad fjärrundervisning, eller är åtskilda i både rum och tid, så kallad distansundervisning. Om läraren och eleven vid undervisningen är åtskilda i både rum och tid ska huvudmannen besluta hur många undervisningstimmar undervisningen ska anses motsvara, om huvudmannen avser avräkna undervisningstiden mot den garanterade undervisningstiden.

Bedömning

Kommunens grundskolor har vidtagit flertal åtgärder för att undvika smittspridning av covid-19, bl.a. genom ommöblering i lokalerna, informationsinsatser via skyltning och i digitala kanaler, avståndsmarkeringar i golv, anpassningar i schemalaggningsen och införande av ”grab-and-go-luncher” för att minska trängseln i samband med skolmältiderna. Det är bildningsnämndens bedömning att de åtgärder som är vidtagna inte är tillräckliga för att förebygga och motverka att smittspridning sker i skolans lokaler. Bildningsnämnden bedömer vidare att grundskolorna har uttömt möjligheterna att minska trängseln genom anpassning av schemalaggningsen, möjligheter att tillfälligt nyttja andra lokaler som huvudmannen förfogar över och som är lediga, samt möjligheter att förlänga skoldagen.

Med hänsyn till den pågående smittspridningen i samhället, ser bildningsnämnden behov av att säkerställa att trängsel i kommunens grundskolor minskar för att spridning av smitta ska kunna förebyggas och motverkas så långt det är möjligt. Därigenom kan även arbetsmiljön för elever och personal tryggas. Region Skåne har den 7 januari 2021 kommunicerat att regionens smittskyddsläkare anser att regionens högstadier, där detta är möjligt, bör övergå till distansundervisning till och med den 24 januari. Regionen befarar en ytterligare smittspridning när många återvänder till sina arbetsplatser och då skolorna öppnar på nytt efter jullovet. Enligt regionen har smittspridningen i Skåne fortsatt under jul- och nyårshelgerna och läget är mycket ansträngt. Under veckorna före jul sågs dessutom en markant ökning av covid-19 i de åldrar som går på grundskolans högstadium. Antalet fall i dessa åldrar har minskat under jullovsveckorna.

Sedan våren 2020 har grundskolorna beredskap för att gå över till fjärr- och distansundervisning. Eleverna bedöms även ha tillgång till de lärverktyg och tekniska förutsättningar som möjliggör fjärrundervisning. Mot denna bakgrund föreligger behov för bildningsnämnden att i enlighet med 11 c § och 7 § förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta, besluta om att antalet elever som är samtidigt närvarande i grundskolornas lokaler ska begränsas, och att undervisning på plats i skolans lokaler, s.k. närundervisning, ska kombineras med undervisning enligt ordinarie schema där eleven och läraren är åtskilda i rum men inte i tid, så kallad fjärrundervisning, eller är åtskilda i både rum och tid, så kallad distansundervisning, för samtliga elever i årskurs 7-9 i syfte att förebygga och motverka smittspridning av covid-19.

Beslutet gäller från och med den 11 januari 2021 till och med den 24 januari 2021 för samtliga kommunala grundskolor med elever i årskurs 7-9.

Bildningsnämnden uppdrar till rektor att, i samråd med lärare, elev och vårdnadshavare och vid behov med skolans elevhälsa, säkerställa att genomförandet av fjärr- eller distansundervisning sker med hänsyn till elevernas olika förutsättningar och behov. Rektor ska bl.a. beakta elevernas eventuella behov att vara närvarande i lokalerna, kopplat till praktiska moment i utbildningen, prov, kontakt med elevhälsan, tillgång till skolbibliotek, särskilt stöd samt eventuella fysiska, psykiska eller andra skäl eller elever som befinner sig en socialt utsatt situation.

Rektor ska också säkerställa att elever som erhåller fjärr- eller distansundervisning erbjuds näringsriktiga skolmåltider, t.ex. genom avhämtning.

Folkhälsomyndighetens allmänna råd och rekommendationer ska dock alltid följas vilket innebär att enbart friska personer, oavsett om det rör sig om elever, vårdnadshavare eller personal, får vistas i skolans lokaler.

För att undvika behov att kompensera utebliven undervisningstid, exempelvis genom förlängda skoldagar eller undervisning på helger och/eller lov, ska undervisningen i första hand ske genom fjärrundervisning enligt ordinarie schema. I det fall undervisning ändå har skett, där elever och lärare har varit åtskilda i både rum och tid, dvs. distansundervisning, uppdrar nämnden åt bildningsförvaltningen att återkomma till nämnden för beslut om hur många undervisningstimmar undervisningen ska motsvara. I det fall genomförandet av distansundervisning har

medfört att eleverna har förlorat undervisningstid, uppdrar bildningsnämnden vidare till rektor att i samråd med berörd personal och fackliga företrädare, besluta hur elevernas förlorade undervisningstid ska tas igen och återrapportera beslutet till nämnden.

Bildningsnämnden har den 11 januari 2021 (BIN 2020/1058:75) beslutat att kommunens grundskolor ska hållas delvis stängda för elever i årskurs 4-9 och att utbildning i skolans lokaler ska kombineras med fjärrundervisning i moderna språk och modersmål. Eleverna ska ta emot fjärrundervisningen vid sin hemskola eller i hemmet. Normalt sett transporteras elever från olika skolor till gemensam undervisning vid någon av kommunens skolenheter. Beslutet om att begränsa antalet samtidigt närvarande elever i de kommunala grundskolornas lokaler genom fjärrundervisning för elever i årskurs 7-9, gäller i den del grundskolorna fortsatt är öppna. Beslutet innebär också att eleverna i årskurs 7-9, ska ta emot eventuell fjärrundervisning i moderna språk och modersmål i hemmet, och inte vid sin hemskola, under den tid beslutet om att begränsa antalet samtidigt närvarande elever i de kommunala grundskolornas lokaler genom fjärrundervisning för elever i årskurs 7-9 är giltigt (dvs. från och med den 11 januari 2021 till och med den 24 januari 2021).

Elever och vårdnadshavare har informerats om nämndens beslut att kombinera närundervisning, med fjärrundervisning för elever i årskurs 7-9, via grundskolornas lärplattform.

Eftersom ärendet är av brådskande karaktär, och inte kan avvakta nämndens avgörande, hanteras det genom ett s.k. brådskande ordförandebeslut i enlighet med bildningsnämndens delegationsordning, punkt 16.1.

Beslutsunderlag

Förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta

Förordningsmotiv (Fm 2021:1)

Förordningsmotiv (Fm 2020:1)

Region Skånes information 2021-01-07, *Region Skånes smittskyddsläkare vill se skola på distans,*

<https://www.skane.se/organisation-politik/Nyheter/Halsa-och-varld/2021/region-skanes-smittskyddslakare-vill-se-skola-pa-distans-och-fortsatt-hemarbete/>

Skickas till

Bildningsnämndens ledamöter och ersättare

Kommunstyrelsen och övriga nämnder

Samtliga chefer inom bildningsförvaltningen

Samtliga fackförbund

Trelleborg den 11 januari 2021

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Lars Mikkela', with a long horizontal stroke extending to the right.

Lars Mikkela (M)

Ordförande bildningsnämnden